

MARATON PSANÍ DOPIŠŮ

AMNESTY
INTERNATIONAL

JAK NA MARATON VE ŠKOLE

MANUÁL PRO UČITELE A UČITELKY

OBSAH

MARATON
PSANÍ
DOPISŮ

AMNESTY
INTERNATIONAL

ÚVOD	3
CO JE MARATON PSANÍ DOPISŮ?	3
PROČ SE ZAPOJIT?	4
ÚSPĚCHY MINULÝCH MARATONŮ	5
KROK ZA KROKEM, JAK SE ZAPOJIT DO MARATONU	6
JAK NA MARATON, KDYŽ CHCETE ZAPOJIT CELOU TŘÍDU	7
JAK NA MARATON, KDYŽ CHCETE MOTIVOVAT ŽÁKY A ŽÁKYNĚ K ORGANIZACI AKCE	8
AKTIVITY DO VÝUKY	9
JAK PSÁT DOPISY	11
JAK VÁM MŮŽEME POMOCI	12
MARATON DO ŠKOLY PATŘÍ	13
FOTO: MARATON NA ŠKOLÁCH	14
KONTAKT A ZDROJE	15

ÚVOD

Držíte v rukou manuál, jehož cílem je usnadnit učitelům, učitelkám a dalším pedagogickým pracovníkům a pracovnícím realizaci Maratonu psaní dopisů ve škole. V tomto manuálu (mimo jiné) najdete:

- důvody, proč má smysl se do Maratonu zapojit;
- návod krok za krokem, jak postupovat;
- tipy, jak udělat Maraton s celou třídou a jak motivovat žáky a žákyně k pořádání akce;
- tipy, jak psát dopisy.

Děkujeme, že máte chuť se do Maratonu psaní dopisů zapojit a začleňovat tak lidskoprávní témata do výuky. Přejeme vám, aby se vaše úsilí zúročilo a věříme, že se nám společně podaří sesbírat co nejvíce dopisů a změnit tak životy vězněným a perzekvovaným lidem.

CO JE MARATON PSANÍ DOPISŮ?

„Maraton“ je největší mezinárodní akce na podporu nespravedlivě vězněných, pronásledovaných či jinak utlačovaných lidí a komunit. Amnesty International pořádá Maraton psaní dopisů každý rok okolo 10. prosince (mezinárodní Den lidských práv) po celém světě. Cílem je společně ručně napsat a poslat co nejvíce dopisů s výzvami vládám či úřadům příslušných zemí a upozornit tak na porušování práv konkrétních lidí. Přímo obětem bezpráví je možné psát dopisy solidarity a vyjádřit jim tak podporu. Každý rok se vybírá několik konkrétních případů, které podpoří miliony lidí na celém světě, jde tedy o velký mezinárodní tlak.

Výsledky jsou vidět okamžitě. Už v průběhu akce jsou lidé propouštěni z vězení, nečinné úřady začínají jednat, špatné zákony se mění nebo ruší. Samozřejmě ne ve všech případech se podaří dosáhnout toho, co požadujeme. Jedno je však jisté: dopisy jsou obrovskou podporou pro oběti bezpráví a jejich blízké. Jsou pro ně nadějí a důkazem, že jejich utrpení není zbytečné a svět je vidí. Velkou zásluhu na tom mají také školy, které se k Maratonu psaní dopisů každoročně připojují.

PROČ SE ZAPOJIT?

- Stanete se součástí největší mezinárodní lidskoprávní akce, které se každý rok účastní tisíce škol z celého světa.
- Pomůžete lidem v nouzi a naučíte své žáky a žákyně společenské zodpovědnosti.
- Maraton má každý rok velký dopad, protože jde o mezinárodní tlak, můžete se tak těšit z úspěchů a ukázat žákům/kyním, že i oni mohou ovlivnit dění ve světě.
- Mnoho žáků/kyň si po účasti na Maratonu více váží demokracie, toho v jak svobodné zemi žijeme, a dochází u nich k uvědomění, že demokracie není automatický stav.
- Lidskoprávní vzdělávání je součástí vzdělávacích plánů a Maraton je skvělý způsob, jak ukázat důležitost lidských práv na konkrétních a skutečných případech.

„Dva roky nazpět se mě Maraton psaní dopisů významným způsobem dotkl a zapůsobil kouzlem čehosi mnohem osobnějšiho, než může být podpis na petici nebo finanční příspěvek. Fascinuje mě možnost propůjčit přímo svůj hlas a vlastní slova těm, kteří sami byli v boji za svobodu umlčení... Je mi velkou ctí říct: „Jděte do toho!“ Napsat dopis trvá deset minut - deset minut, které někomu třeba změní celý život.”

- Robin Braun, středoškolský student, Ústí nad Labem

CO SE VAŠI ŽÁCI/KYNĚ ZAPOJENÍM DO MARATONU NAUČÍ

- Dostanou příležitost utvářet vlastní názory a hlouběji porozumět lidskoprávním otázkám.
- Naučí se lidská práva chápat v souvislosti a kriticky přemýšlet o dění ve světě.
- Získají prostor k tomu se společensky angažovat, rozvíjet své postoje, diskutovat.
- Vyzkouší si své organizační dovednosti, práci v týmu, dělbu úkolů apod.
- Aktivita i samotný Maraton psaní dopisů rozvíjí klíčové kompetence a dovednosti.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Vzdělávací obor / Průřezová témata RVP: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech; Výchova k občanství; Multikulturní výchova; Osobnostní a sociální výchova.

Klíčové kompetence: občanské; sociální a personální; komunikativní; pracovní; učení.

TIPY: JAK POJMOUT MARATON NA ŠKOLE?

- Můžete zapojit celou třídu nebo dát dohromady skupinku zájemců a zájemkyň, kteří akci zorganizují. Případně obojí, tzn. představíte Maraton a případy celé třídy a následně pracujete už s menší skupinou aktivních žáků/kyň.
- Solidární akce dávají prostor ke kreativitě. Žáci/kyně mohou psát, malovat, udělat koláž, společnou fotku apod.
- Můžete zapojit i pedagogický sbor, udělat stánek s dopisy ve sborovně nebo spojit psaní dopisů s teambuildingem.

ÚSPĚCHY MINULÝCH MARATONŮ

- Úspěšnost Amnesty akcí je 40 %, každý třetí případ se podaří vyřešit. Maraton psaní dopisů je v tomto ohledu nejúspěšnější kampaní, protože jde o intenzivní tlak z celého světa v jednu chvíli. Často dochází i k systémovým a legislativním změnám, jako jsou změny zákonů, které ovlivní celou společnost.
- V roce 2023 jsme společně v ČR napsali 19 913 dopisů na 568 maratonských akcích. Celosvětově proběhlo téměř 6 milionů akcí, velkou část tvoří školy.
- V rámci Maratonu psaní dopisů 2020 se nám podařilo z vězení dostat 4 ze 6 lidí, což je, co se úspěšnosti týče, rekord.

„Baví nás, že v den Maratonu v tom prostě nejste sami - píší statisíce lidí a tlak, který společně vytvoří, může být opravdu obrovský. Výsledky, které Maraton každoročně přináší, pak slouží jako dokonalá motivace pokračovat i následující roky. I „pouhé“ zlepšení podmínek nespravedlivě stíhaného, je krásné.“

- Sabina a Laura Vassileva, středoškolské studentky, Praha

ÚSPĚŠNĚ VYŘEŠENÉ PŘÍPADY Z MINULÝCH LET

Tyto případy (a mnohé další) byly vyřešeny i díky mezinárodnímu tlaku Maratonu psaní dopisů a díky vám všem, kteří jste dopisy v minulosti psali.

SVOBODA PO 43 LETECH NESPRAVEDLIVÉHO VĚZNĚNÍ

Albert Woodfox byl v roce 1973 obviněn z vraždy člena vězeňské stráže, kterou ale nespáchal. Do boje za jeho propuštění se v rámci Maratonu psaní dopisů 2015 zapojily miliony lidí a dnes je na svobodě, i když se vězení podepsalo na jeho zdraví.

SNÍŽENÍ TRESTU Z 16 LET NA 9 LET VĚZENÍ

Yasaman Aryaniova nesouhlasila s tím, že se ženy v Íránu musí povinně zahalovat. Kvůli symbolickému protestu byla Yasaman a její maminka odsouzeny na 16 let. V roce 2020 jim trest snížili na 9 let, a to i díky 1,2 milionu dopisů napsaných na jejich podporu.

RATIFIKACE ÚMLUVY OSN O PRÁVECH OSOB SE ZDRA- VOTNÍM POSTIŽENÍM V KYRGYZSTÁNU

Prezident Kyrgyzstánu v březnu 2019 ratifikoval Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením. A to i díky dopisům za Gulzar Dujšenovou, aktivistku za práva lidí se zdravotním postižením.

KOMPENZACE PRO OBČANY ZAMOŘENÉ VESNICE

Mnoho let čelila komunita domorodých obyvatel z Grassy Narrows v Kanadě otravě rtuťí poté, co vláda v 60. letech povolila vypustit rtuť do řeky. V roce 2020 byla podepsána dohoda o vybudování pečovatelského zařízení pro lidi postižené katastrofou.

KROK ZA KROKEM

JAK SE ZAPOJIT DO MARATONU PSÁNÍ DOPISŮ

1

KROK 1: Zaregistrujte se na webu maraton.amnesty.cz

Nezáleží na tom, jestli napíšete jeden dopis nebo stovky, jestli zapojíte jednu třídu nebo celou školu, vždy je třeba se zaregistrovat na maratonském webu. Po jednoduché registraci si vytvoříte váš „maratonský profil“.

2

KROK 2: Stáhněte si materiály pro psaní dopisů

Ve vašem profilu najdete po registraci tyto materiály:

- informační karty k případům v češtině, angličtině, francouzštině a španělštině
- vzorové dopisy v češtině a dalších jazycích
- plakát a leták k propagaci akce
- videa k vybraným případům
- manuál Jak napsat dopis
- základní info o Amnesty a Maratonu
- materiály k aktivitám do výuky

JAK VYPADAJÍ INFORMAČNÍ KARTY K PŘÍPADŮM?

Každá karta obsahuje nejdůležitější informace o daném případě a dole ve žlutých rámečcích najdete vždy dva typy akcí, jak daný případ podpořit:

- Napsat apel prezidentovi či jiným představitelům země.
- Napsat dopis solidarity přímo danému člověku, případně zvolit jinou formu podpory.

3

KROK 3: Řekněte nám, kdy a kde budete dopisy psát

Abychom dokázali zjistit, kolik lidí se do Maratonu zapojuje, a poskytnout všem dostatečnou podporu, dejte nám prosím vědět detaily o vaší akci. To uděláte přes „maratonský profil“. Velmi důležité jsou pro nás informace i o malých akcích, třeba psaní v rámci jedné přestávky apod. Můžeme vám také pomoci s propagací.

4

KROK 4: Uspořádejte akci, pište dopisy

Všechny akce by měly proběhnout ideálně v období kolem 10. prosince, kdy je mezinárodní Den lidských práv. V den „D“ si vezměte tužku do ruky taky a jděte svým žákům příkladem. Po akci můžete dopisy sami odeslat, případně nám můžete vše poslat na adresu Amnesty International (adresu najdete na poslední straně manuálu) a my dopisy odešleme za vás.

5

KROK 5: Dejte nám vědět, kolik jste napsali dopisů

Jediný způsob, jak spočítat dopisy napsané během Maratonu je, že nám i vy řeknete, kolik jste jich na svých akcích napsali. I kdyby to byl jen jeden, dejte nám to prosím vědět, každý dopis se počítá. My pak údaje od všech pisatelů sečteme.

6

KROK 6: Oslavte své úspěchy

Společně s miliony lidí z celého světa jste věnovali kousek svého drahocenného času na pomoc někomu jinému, a to není samozřejmost. My si toho velmi ceníme a děkujeme, že jste do toho šli s námi. Určitě oceňte i své žáky a žákyně za to, že se do kampaně zapojili.

KDYŽ JSOU ŽÁCI/KYNĚ POŘADATELI MARATONU...

Pokud necháváte organizaci Maratonu psaní dopisů na vašich žácích a žákyních, určitě jim dejte volnou ruku i v tom, aby si založili vlastní „maratonský profil“ a také, aby pak dopsali počet napsaných dopisů.

JAK NA MARATON, KDYŽ CHCETE ZAPOJIT CELOU TŘÍDU

VYZKOUŠEJTE AKTIVITY Z TOHOTO MANUÁLU

Na straně 9-10 najdete aktivity do výuky. Je několik možností, jak s nimi pracovat:

- Můžete si vybrat jen některou aktivitu a včlenit ji do vaší vyučovací hodiny.
- Můžete zkusit celou maratonskou vyučovací hodinu (aktivity jsou celkem na 45 minut).
- Určitě neváhejte vyzkoušet vlastní aktivity. Budeme moc rádi, když se o ně poté s námi podělíte. Stejně tak budeme rádi za zpětnou vazbu na naše aktivity. Předem děkujeme!

„Coby učitelka 1. stupně jsem se rozhodla v rámci hodin slohu v českém jazyce zapojit do psaní dopisů i děti. Je úžasné, jak je v dětech zakořeněna touha pomoci lidem, na nichž je páčáno zlo a bezpráví. Děti tak dopisy pečlivě psaly vlastní rukou, nadepsaly obálky a společně jsme je zanesli na poštu.“

- Martina Dobrucká, učitelka, Velké Pavlovice

OBJEDNEJTE SI WORKSHOP VEDENÝ NAŠIMI LEKTORY

Nabízíme vám workshop na 90 minut vedený Amnesty lektory. Žáci/kyně se seznámí s maratonskými případy kreativní formou, budou vytvářet portfolia o případech, dozví se také více o lidskoprávní situaci v dané zemi, propojí případy s Všeobecnou deklarací lidských práv a budou mít možnost rovnou psát i dopisy.

MARATON NAPŘÍČ PŘEDMĚTY

Ať už učíte občanku, výtvarku nebo zeměpis, Maraton je aktivita využitelná napříč školními předměty. Zkuste se domluvit s kolegyněmi a kolegy a propojit předměty. Co můžete dělat?

- V JAZYKOVÝCH HODINÁCH můžete dopisy překládat. Máme k dispozici vzory dopisů v češtině, angličtině, francouzštině a španělštině.
- V ČESKÉM JAZYCE A SLOHU mohou žáci psát vlastní dopisy, apely i dopisy solidarity.
- V hodině ZSV a OBČANSKÉ VÝCHOVY se můžete více věnovat lidským právům.
- Ve VÝTVARNÉ VÝCHOVĚ doporučujeme kreativně zpracovat dopisy solidarity. Udělejte třeba koláž, origami z dopisů, otisky rukou apod. To vše pak můžete odeslat jako výraz podpory.
- V ZEMĚPISE se mohou žáci dozvědět více o zemích, odkud naše případy pochází.

TIPY: JAK PSÁT DOPISY S CELOU TŘÍDOU?

- Můžete si vybrat jen některé případy nebo pracovat se všemi.
- Ručně psané dopisy mají větší váhu, protože adresáti jim věnují větší pozornost. Právě školy každoročně napíší nejvíce ručně psaných dopisů.
- Do psaní dopisů nikoho nenuťte. Psaní apelů i dopisů solidarity by mělo být vždy dobrovolné.

JAK NA MARATON,

KDYŽ CHCETE MOTIVOVAT ŽÁKY/KYNĚ K ORGANIZACI AKCE

MARATON
PSANÍ
DOPISŮ

AMNESTY
INTERNATIONAL

SEŽEŇTE ZÁJEMCE A ZÁJEMKYNĚ O ORGANIZACI AKCE

Kromě samotného psaní dopisů si mohou žáci/kyně vyzkoušet Maraton zorganizovat pro svoje spolužáky a spolužačky. Skupinku organizátorů/ek můžete sehnat například takto:

- Pracujte nejprve s celou třídou, a poté nabídněte, zda má někdo zájem Maraton pro ostatní uspořádat. Doporučujeme dále pracovat s menší skupinou aktivních, spíše než „nutit“ do organizace akce celou třídu.
- Pokud chcete pracovat s menší skupinou rovnou, oslovte vytipované žáky a žákyně přímo, klidně neformálně během přestávky. Dejte jim čas na rozmyšlenou.

„Maraton je podle mě velice smysluplná akce a zároveň může na tuto problematiku upozornit další lidi v mém okolí. Je to věc malá, kterou zvládne s trochou úsilí každý, ale dokáže změnit velké věci. Navíc pořádát takovou akci je to super zkušenost do budoucna. Náš Maraton jsme pořádali u nás na osmiletém gymnáziu. Velice mile nás překvapilo, jak se převážně mladší studenti zapojili, i když zprvu vůbec nevěděli, o co jde.”

- Magdaléna Bušová, středoškolská studentka, Brno

OBJEDNEJTE SI TRÉNINK PRO ŽÁKY/ORGANIZÁTORY MARATONU VEDENÝ NAŠIMI LEKTORY/KAMI

Kromě workshopu pro celou třídu nabízíme také trénink pro menší skupinku zájemců/kyň o pořádání Maratonu. Akci vymyslí a naplánují, rozdělí si úkoly a také si vyzkouší, jak odpovídat na otázky spolužáků, kterým budou maratonské případy představovat. Je možný také mix obou workshopů, kdy nejprve proběhne 90minutový workshop pro celou třídu, pak budeme pracovat jen se skupinou přihlášených.

DEJTE ŽÁKŮM/KYNÍM PROSTOR, AŽ SI AKCI UDĚLAJÍ PO SVÉM

Maraton můžou pojmout různě. Udělejte společně brainstorming a nechte je pak naplánovat si svou akci. Tady je pár tipů od našich maratonců:

- Žáci/kyně mohou obcházet školu a představit jiným třídám Maraton v hodinách.
- Využít mohou školní média, rozhlas, noviny, rádio, Facebook aj.
- Často žáci/kyně dělají stánek na chodbě a střídají se tam během přestávek.
- Mohou vymyslet nějaký doprovodný program - „pub kvíz“, koncert na chodbě apod.

TIPY: JAK JEŠTĚ PODPOŘIT ŽÁKY/KYNĚ PŘI PLÁNOVÁNÍ AKCE?

- Dejte jim volnou ruku, ať se sami domluví s vedením školy, dalšími vyučujícími atd.
- Buďte v záloze a nabídněte pomocnou rukou, když budou potřebovat.

AKTIVITY DO VÝUKY

MARATON
PSÁNÍ
DOPISŮ

AMNESTY
INTERNATIONAL

Následující aktivity můžete použít samostatně, případně dohromady jako jednu vyučovací hodinu na celkem 45 minut.

1. PŘÍBĚHY LIDÍ

Začněte aktivitu vyvěšením karet případů po třídě. Vysvětlete, že na obrázcích vidíte skutečné tváře lidí, kteří prožívají nelehký životní příběh. V krátkosti představte příběhy, vzbudte u studentů/ek zájem o případy. Pokračujte otázkami k zamyšlení se nad životními příběhy těchto lidí. Například:

- Co si myslíte, že tyto příběhy spojuje?
- Co si myslíte o způsobu, jak byli za svou činnost potrestáni?
- Jaké to ve vás vyvolává pocity?

TIPY K AKTIVITĚ

Můžete pracovat se všemi případy, nebo si vybrat jen některé. Pokud máte více času, můžete představit také země, odkud tito lidé pochází.

10 MINUT

CÍLE

Uvedení do tématu;
vzbudit zájem o příběhy.

POMŮCKY

Informační karty k případům (ke stažení na webu).

2. PROPOJENÍ PŘÍBĚHŮ S LIDSKÝMI PRÁVY

Rozdělte žáky/kyně do malých skupinek, ve kterých budou pracovat vždy na jednom případě. Mají za úkol seznámit se hlouběji s příběhem na základě karet k případům a určit lidská práva, která byla danému člověku porušena. Každá skupina dostane také Všeobecnou deklaraci lidských práv.

TIPY K AKTIVITĚ

Karty k případům můžete rozstříhnout a v této aktivitě použít jen horní část s informacemi o případě. V následující aktivitě potom můžete žákům rozdat zbytek karet, kde najdou už konkrétní možnosti pomoci.

Při práci s Všeobecnou deklarací lidských práv můžete použít textovou či obrázkovou verzi. Jednotlivé články můžete nastříhat a žáci/žákyně si z nich vyberou, případně mohou vybrané články zakroužkovat nebo jinak označit.

10 MINUT

CÍLE

Hlubší seznámení s případy;
seznámení s lidskými právy a jejich významem.

POMŮCKY

Karty k případům;
Všeobecná deklarace lidských práv (na webu je ke stažení zjednodušená verze textová i obrázková).

AKTIVITY DO VÝUKY - POKRAČOVÁNÍ

MARATON
PSANÍ
DOPISŮ

AMNESTY
INTERNATIONAL

3. POSTAVME SE BEZPRÁVÍ

Začněte aktivitu tím, že lidé z těchto příběhů potřebují naši pomoc. Jednou z možností je Maraton psaní dopisů - stručně akci přiblížte. Žáci/kyně budou pracovat v původních skupinách a jejich úkolem je sepsat apel, formální dopis prezidentovi nebo vládě, ve kterém žádají o okamžité propuštění daného člověka (či jiný požadavek) a vysvětlují proč. Apel by měl obsahovat:

- Několik informací o pisateli/ce dopisu, kdo je, odkud je.
- Krátký popis případu - jméno a příjmení člověka, na jehož pomoc apel píše a vysvětlení, jaká práva byla v tomto případě porušena.
- Proč si myslí, že je důležité, aby vlády respektovaly lidská práva.

Na práci ve skupině mají 10 minut. Ukončete práci na příbězích společnou reflexí, při níž se žáci zamyslí, jaké kroky jsou potřeba k tomu, aby byla dodržována lidská práva a jakou roli mohou sehrát oni sami. Příklady otázek na reflexi:

- Co vás šokovalo na případech?
- Co je možné udělat pro to, aby vlády respektovaly lidská práva?
- Jak můžete pomoci k dodržování lidských práv, jak se postavit bezpráví?

TIPY K AKTIVITĚ

Pro představení Maratonu můžete využít video (ke stažení na webu).

Po napsání vlastních apelů můžete žákům rozdat naše vzory dopisů a nechat je jejich apel doplnit o formální požadavky.

25 MINUT

CÍLE

Představení Maratonu;
vyzkoušet si napsat apel;
reflexe možností pomoci.

POMŮCKY

Papíry na psaní apelů;
video o Maratonu;
karty případů;
vzory dopisů.
(Vše ke stažení na webu.)

TIPY: JAK PRACOVAT S AKTIVITAMI DÁL, POKUD MÁTE VÍCE ČASU

Pokud se chcete zaměřit více na souvislosti mezi lidskými právy...

Nechte žáky/ně vytvořit mapu vztahů lidských práv, které identifikovali v souvislosti s případy v aktivitě 2. Ptejte se: Jaký vliv má upření jednoho práva na přístup k dalším lidským právům? Jak to ovlivní dál život člověka? Například, když je někomu upřeno právo na vzdělání, ovlivní to i jeho další lidská práva?

Pokud se chcete věnovat lidskoprávní situaci v zemích, odkud případy pocházejí...

Žáci/kyně mohou vytvořit plakát nebo prezentaci o lidskoprávní situaci v dané zemi. Můžete si stanovit hlavní oblasti, na které se zaměří, např. politické uspořádání v zemi, práva žen, zločiny a tresty... Tyto informace jim pomohou lépe pochopit kontext příběhu. Informace o zemích lze čerpat z přehledu Amnesty: www.amnesty.org/en/countries (v angličtině).

Pokud chcete zapojit žáky/ně více do pomoci v rámci Maratonu psaní dopisů...

Zkuste s nimi solidární akci, konkrétní možnosti jsou popsány na kartách případů. Psaní dopisu solidarity je i vhodná metoda sebereflexe tématu, kterou lze zadat i ve formě samostatné práce domů.

JAK PSÁT DOPISY

Máte už vymyšlené, jak Maraton pojmete? Jestli zapojíte celou třídu, uděláte maratonskou hodinu (ať už normálně, nebo ONLINE), budete psát společně, nebo necháte organizaci Maratonu na vašich žácích a žákyních? Ať tak či tak, přidáváme ještě pár tipů na samotné psaní dopisů.

- Psaní apelů i dopisů solidarity by mělo být vždy dobrovolné. I když budete pracovat s celou třídou, nechte žáky, ať se sami rozhodnou, zda chtějí dopis napsat a odeslat.
- Pokud by se nechtěli podepisovat celým jménem, stačí i jen křestní jméno nebo iniciály.
- Ručně psané dopisy mají větší váhu, protože adresáti jim věnují větší pozornost.
- Dopisy můžete posílat buď sami, nebo je doručte nám do Amnesty a my je odešleme. Ideální je posílat každý dopis zvlášť, ale chápeme, že je to finančně náročnější. Můžete také vložit více dopisů do jedné obálky.
- Peníze na známky můžete získat během akce. Žáci/kyně například často dávají na maratonský stánek na chodbě kasičku na dobrovolný příspěvek, prodávají napečené perníčky apod.

APELY VLÁDÁM

- Apely můžou zkusit žáci/kyně psát sami, nebo můžete pracovat s našimi vzorovými dopisy (ty najdete na webu v různých jazycích).
- Dopisy je možné psát v jakémkoliv jazyce. Pokud budou anglicky, nebo jazykem daného státu, výhodou je, že jim adresát bude rozumět. Pokud budou dopisy v jiných jazycích, adresát zase uvidí, že se o případ zajímá doslova „celý svět“. Je na vás, pro který jazyk se rozhodnete.
- Apely posílejte vždy na adresu uvedenou na „kartách případů“.
- Apel by měl být psaný formálním jazykem, dodržujte formální oslovení, pište slušně, buďte věcní.

SOLIDÁRNÍ AKCE

- Na „kartách případů“ najdete vždy tip na nějakou solidární akci. Kromě apelů je totiž možné poslat i dopis přímo vězněnému nebo pronásledovanému člověku nebo jeho rodině a vyjádřit mu tak podporu.
- Solidární dopisy můžete sami odesílat na uvedené adresy nebo poslat nám do Amnesty.
- Dopisy by měly být anglicky nebo v doporučeném jazyce, případně česky s přiloženým překladem.
- Spolu s dopisy můžete poslat i obrázky a různé výtvarné výrobky nebo dekorovat obálky.
- Ne vždy dopis solidarity doputuje až k adresátovi, ale vězte, že i nikdy nepředané dopisy mají svůj význam. Jsou další ukázkou toho, že celý svět daný případ sleduje a podporuje.

**VÁCLAV HAVEL,
BÝVALÉ ČESKOSLOVENSKO**

„Jsem přesvědčený, že bez této podpory bych byl ve vězení mnohem déle. Je na každém z nás, aby se snažil. Ti, kteří říkají, že jedinec toho moc nezmuže, si jen hledají výmluvy.“

V 80. letech chodilo do Československa až 30 000 dopisů ročně. Václav Havel byl jeden z případů Amnesty International.

**ALES BĚLJACKIJ,
BĚLORUSKO**

„Jsem zavalen lavinou dopisů a pohlednic vyjadřujících mi solidaritu a soucit... Kolem Nového roku jsme měli dva dny odpočinku. Tehdy jsem četl stovky dopisů a pohlednic. Cítil jsem takovou vlnu podpory a účasti, která z nich vycházela... Byl to nepopsatelný Nový rok.“

JAK VÁM MŮŽEME POMOCI

WEBINÁŘ PRO PEDAGOGY A PEDAGOŽKY (NEJEN) O MARATONU

Pro organizátory/ky Maratonu, včetně učitelů/ek, nabízíme online webinář „Jak na Maraton ve škole“, který proběhne ve čtvrtek 23. 10. 2025 v 17:00-19:00 na platformě Zoom. Přihlašovací formulář je ZDE. Informace dostanete na e-mail asi týden před webinářem.

INDIVIDUÁLNÍ KONZULTACE

Rádi vám pomůžeme při přípravě aktivit pro vaše žáky/ně a rádi zodpovíme jakékoliv vaše dotazy. Neváhejte se na nás obrátit! Do Maratonu se každoročně zapojují desítky škol, rádi vás také propojíme s učiteli/kami, kteří/ré už mají s organizací Maratonu zkušenost.

PROMÍTEJ I TY!

Uspořádejte promítání filmu z festivalu Jeden svět, které spojíte s dopisovou akcí. Na platformě Promítej i ty si můžete vybrat některý z tematických filmů, který přibližuje lidskoprávní situaci v zemích, do kterých letos posíláme dopisy proti bezpráví. Stačí si vybrat snímek, vy nebo vaši žáci/kyně uspořádáte promítání a poté společně napíšete dopisy.

NABÍDKA WORKSHOPU K MARATONU PRO VAŠE ŽÁKY/NĚ

Workshop je na 90 minut, kdy se žáci/kyně seznámí s případy a dozví se vše o akci. Protože v současné době nedisponujeme granty, workshop je zpoplatněný částkou 2 500 Kč (včetně cestovného). Nechceme však, aby finance byly překážkou pro realizaci workshopu. Pokud tedy máte s financováním jakékoliv problémy, uveďte tuto skutečnost při objednávce, jistě najdeme společné řešení. Objednávejte přes OBJEDNÁVKOVÝ FORMULÁŘ.

NAŠE ODDĚLENÍ VZDĚLÁVÁNÍ JE TU PRO VÁS!

Využijte i další možnosti, které pro učitele a učitelky nabízíme:

- Objednejte si některý z dalších workshopů o lidských právech pro vaše žáky/ně:
 - Úvod do lidských práv (2 vyučovací hodiny)
 - Živá knihovna (3 vyučovací hodiny)
 - Uprchlictví a lidská práva (2 vyučovací hodiny)
 - Není to, jak to vypadá: Mýty o znásilnění (2 vyučovací hodiny)
 - Klima a lidská práva (2 vyučovací hodiny)
- Vydáváme metodické příručky a speciální weby pro učitele/ky.
- Zkuste ZDARMA naše e-learningové kurzy o lidských právech:
 - Živá knihovna online
 - Úvod do lidských práv
- ZDARMA je i interaktivní mobilní hra/aplikace s lidskoprávními příběhy - True Story.

Více na www.amnesty.cz/vzdelavani

MARATON DO ŠKOLY PATŘÍ

Maraton každoročně probíhá na stovkách škol po celé České republice. S nárůstem počtu zapojených škol narůstá i počet dotazů, zda akce jako Maraton psaní dopisů patří do školního prostředí. Tento argumentář vám pomůže zodpovědět podobné otázky:

“POLITIKA DO ŠKOLY NEPATŘÍ.”

- Důležité je, aby nedocházelo k politizaci školství, či propagaci politických stran. Podle školského zákona (561/2004 Sb. v platném znění) v § 32 odst. 1: „ve školách a školských zařízeních není povolena činnost politických stran a politických hnutí ani jejich propagace.“ (Školský zákon, 2004).
 - **Amnesty je nezávislá nepolitická organizace, stejně jako je nepolitickou akcí Maraton psaní dopisů.**
- Druhou věcí je začleňování politických a společenských témat do školního programu, což přináší rozvoj kritického myšlení, účast na politických debatách, zájem o politické dění, větší volební účast v pozdějším období a mnohé další (Matějka, 2012, s. 3-5).
 - **Mezinárodní akce Maraton psaní dopisů je akce na podporu lidských práv a konkrétních lidí, jimž jsou práva porušena. Koncept lidských práv je popsán ve Všeobecné deklaraci lidských práv a je postaven na myšlence svobody, spravedlnosti a míru na světě.**

“DĚTI TÉTO PROBLEMATICE NEROZUMÍ.”

- Cílem vzdělávání je podporovat děti v hledání nových znalostí, dovedností a postojů.
 - **Maraton psaní dopisů umožňuje žákům/kyním se aktivně postavit proti porušování lidských práv, pomoci lidem v nouzi a převzít společenskou odpovědnost.**
 - **Dochází i k uvědomění, že demokracie není automatický stav a každý může ovlivnit dění ve světě a dokonce zachraňovat životy. Žáci/kyně přijímají roli aktivního občana/ky.**
 - **Pedagogové/žky od nás získávají metodické podklady, kde jsou případy představovány v souvislostech společenského dění i geografie země.**

“NEMŮŽEME NIKOHO NUTIT PSÁT DOPISY.”

- Psaní dopisů a podepisování petic musí být vždy na dobrovolné bázi a signatář/ka musí vědět a rozumět tomu, co podepisuje.
 - **Pro učitele/ky máme připravené lekce, které žáky/ně seznámí nejen s případy, ale i lidskoprávním kontextem a geografii dané země. Potom je už na každém jednotlivci, jestli se rozhodne dopis napsat a odeslat.**

FOTO: MARATON NA ŠKOLÁCH

MARATON
PSANÍ
DOPISŮ

AMNESTY
INTERNATIONAL

MARATON PSANÍ DOPIŠŮ

AMNESTY
INTERNATIONAL

KONTAKT A ZDROJE

Žaneta Sladká

koordinátorka kampaně

zaneta.sladka@amnesty.cz

777 625 448

maraton.amnesty.cz

amnesty.cz/vzdelavani

ADRESA KANCELÁŘE:

Amnesty International ČR

Seifertova 455/17

130 00 Praha 3-Žižkov

Česká republika

